T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/158
KARAR NO : 2025/277
KARAR TR : 08/04/2025

ÖZET: Davacının 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun'a tabi Emekli Sandığı iştirakçisi olduğu gözetilerek, uyuşmazlığın çözümünde İDARİ YARGI YERİNİN görevli olduğu hk.

K A R A R

Davacı : H. C.
Vekili : Av. G. G.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekilleri : Av. R. E.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin Jandarma Astsubay Meslek Yüksek Okulunda 31/08/2008 tarihinde başladığı, eğitimini bitirdikten sonra 30/08/2010 tarihinde Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde J.Astsb.Çvş. olarak göreve başladığını, görevini yaparken rahatsızlandığını ve hastaneye sevk edildiğini, SBÜ Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi tarafından düzenlenen 02/11/2017 tarih ve 811146 sayılı sağlık kurulu raporunda *"sol ektopik böbrek"* teşhisi konularak raporun davalı idareye gönderildiğini, davalı idare sağlık kurulu tarafından yapılan inceleme neticesinde 04/05/2018 tarih ve 3179 sayılı karar ile, böbrek hastalığının doğumsal nitelikte olması nedeniyle 5434 sayılı Kanun'un 44/3 maddesi uyarınca malullüğe ilişkin hükümlerinin uygulanamayacağına karar verildiğini ancak hastalığın doğumsal nitelikte olsa da daha sonra ortaya çıktığını ileri sürerek; müvekkilinin adi malul olarak emekli edilmemesine ilişkin Kamu Görevlileri Emeklilik Daire Başkanlığı'nın 28/05/2018 tarih ve 028 sayılı işleminin iptali ve özlük haklarının hak ediş tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte ödenmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **Ankara 8. İdare Mahkemesi 28/11/2019 tarih ve E.2018/1501, K.2019/2510 sayılı kararı** ile, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun, 14/3-a, 15/1-a maddeleri uyarınca, davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Yukarıda yer verilen Kanun hükümleri ve Anayasa Mahkemesi kararı birlikte değerlendirildiğinde, uyuşmazlığın sosyal güvenlik hukuku ile ilgili olduğu, davacının

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden M6oe0hw - 39dWgcC - TCnm64s - ftKyHg= ile erişebilirsin

30.08.2010 tarihinde göreve başlayan ve 5510 sayılı Kanun yürürlüğe girmeden önce 5434 sayılı Kanuna tabi hizmeti bulunmayan davacının, rahatsızlığı nedeniyle hakkında vazife malullüğü hükümlerinin uygulanmamasına ilişkin uyuşmazlıkta 5510 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması gerektiğinden, uyuşmazlığın görüm ve çözümünde, 5510 sayılı Kanunun 101. maddesi uyarınca iş mahkemeleri görevli bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a. maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine..."

3. Davacı vekili bu kez, aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. **Ankara 16. İş Mahkemesi 18/04/2023 tarih ve E.2020/50, K.2023/132 sayılı kararı** ile, yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine karar vermiş, bu karara karşı istinaf isteminde bulunulması üzerine, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesi 21/11/2024 tarih ve E.2023/1666, K.2024/2974 sayılı kararı ile istinaf isteminin esastan reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Mahkeme kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...Tüm dosya kapsamının birlikte değerlendirilmesi sonucunda; davanın kurum işleminin iptali gerekip gerekmediğinin tespitine ilişkin olduğu, davacı tarafından aynı talebe ilişkin idare mahkemesine açılan davanın görev yönünden reddedilerek kararın kesinleştiği, yargılama sırasında SGK ile yapılan yazışma sonucunda davacının 15/09/2008 tarihinden itibaren 5434 sayılı Kanuna tabi sigortalı olduğunun anlaşıldığı, 5510 sayılı Yasanın yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanuna göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin "idari işlem" ve "idari eylem" niteliğini korumaya devam edeceğinden bunların iptali için açılan davaların çözüm yerinin idari yargı yeri olduğu, davacının 15/09/2008 tarihinden itibaren yani 5510 sayılı Yasa'nın yürürlüğünden önce 5434 sayılı Kanun'a tabi sigortalı olması karşısında, uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görev alanına girdiği gözetilerek 6100 sayılı HMK'nın 114/1-b maddesine göre dava şartı olan "yargı yolunun caiz olmaması" nedeniyle davanın usulden reddine karar karar vermek gerekmiş, ancak davacı tarafından daha önce idari yargıda açılan davanın görevsizlik kararı verilerek kesinleştiği, Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkında Kanun'nun Yargı merciince yapılacak işlemler başlıklı 15. maddesinin "Olumsuz görev uyuşmazlıklarında dava dosyaları, son görevsizlik kararını veren yargı merciince, bu kararın kesinleşmesinden sonra (…) (2) taraflardan birinin istemi üzerine, ilk görevsizlik kararını veren yargı merciine ait dava dosyası da temin edilerek Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir ve görevli yargı merciinin belirlenmesi istenir." hükmünü içerdiği anlaşıldığından, mahkememizce verilen kararın kesinleşmesi halinde kararın kesinleşmesinden sonra taraflardan birinin istemi üzerine ilk görevsizlik kararını veren yargı merciine ait dava dosyası da temin edilerek görevli yargı merciinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermek gerekmiştir..."

5. Davacı vekilince, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurulması üzerine, Ankara 16. İş Mahkemesince, adli yargı dava dosyası önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası temin edilmeden Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiş, Mahkememizce dava konusuna ilişkin bilgi ve belgeler ile idari yargı kararının kesinleşme durumunu gösteren bir örneği UYAP sisteminden temin edilmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden M6oe0hw - 39dWgcC - TCnm64s - ftKyHg= ile erişebilirsin

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

6. T.C Anayasası'nın *"F. Uyuşmazlık Mahkemesi"* başlıklı 158. maddesinin son fıkrası şöyledir:

> *"Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır."*

7. 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'nun *"Sandıktan Faydalanacaklar"* başlıklı mülga 12/II-(j) bendinde, harp okulları, fakülte ve yüksek okullarda Türk Silâhlı Kuvvetleri hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken askerî öğrenci olanlar ile astsubay meslek yüksek okulları ve astsubay nasbedilmek üzere temel askerlik eğitimine tâbi tutulan adayların bu Kanun'dan kaynaklı haklardan yararlanacakları düzenlemesine yer verilmiştir.

8. 5434 sayılı Kanun'un *"Fiili hizmet müddeti"* başlıklı 31. maddesinin altıncı ve yedinci fıkraları şöyledir:

> *"Harp okulları, fakülte ve yüksek okullar ile astsubay meslek yüksek okullarında sınıfını geçemeyen Türk Silâhlı Kuvvetleri mensubu askerî öğrencilerin, fazla öğrenim yılları fiilî hizmet müddetlerinden indirilir. Fakülte, yüksekokul veya meslek yüksekokullarında kendi hesabına okuduktan sonra muvazzaf subay veya astsubay nasbedilen veya askerlik hizmetini takiben muvazzaf subay veya astsubaylığa geçirilenlerin, normal süreyi aşan öğrenim süreleri fiilî hizmet müddetinden sayılmaz.*
>
> *Bu okulları tamamlayamayarak ayrılanların ve fakülte, yüksek okul veya meslek yüksek okullarında kendi hesabına okuduktan sonra astsubay nasbedilmek üzere temel askerlik eğitimine tâbi tutulanlardan bu eğitimi tamamlayamayarak ayrılanların buralarda geçen öğrenim ve eğitim müddetleri fiilî hizmet müddeti sayılmaz."*

9. 5434 sayılı Kanun'un *"Malüllük"* üst başlıklı 44. maddesi şöyledir:

> *"Her ne sebep ve suretle olursa olsun vücutlarında hasıl olan arızalar veya düçar oldukları tedavisi imkansız hastalıklar yüzünden vazifelerini yapamıyacak duruma giren iştirakçilere (malul) denir ve haklarında bu kanunun malullüğe ait hükümleri uygulanır.*
>
> *(Değişik: 28/6/2001-4699/25 md.) Şu kadar ki, bunlar yazı ile istedikleri takdirde haklarında bu Kanun hükümleri uygulanmaksızın mallullüklerinin mani olmadığı başka vazife veya sınıflara nakil suretiyle tayinleri yapılmak üzere istifa etmiş sayılırlar. Bunların, istifa etmiş sayıldıktan sonra dahi, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını istemek hakları mahfuzdur. Ancak, kurumlarında başka vazife ve sınıflara nakli mümkün olanlardan özel kanunlarına göre yükümlülük süresine tabi olanlar, bu yükümlülüklerini tamamlamadıkça veya maluliyetlerinin yeni vazifelerine de mani olduğuna dair 50 nci madde uyarınca yeniden rapor almadıkça bu haklarını kullanamazlar.*
>
> *(Değişik üçüncü fıkra: 21/4/2005-5335/3 md.) İştirakçilerden; talim, manevra, seferberlik veya harp dolayısıyla vazifeleri ile ilgileri kesilmeksizin silah altına alındıkları dönemde malûl olup, bu malûllükleri asıl vazifelerini yapmaya mani olmayanlar ile Sandığa tâbi göreve atandıkları tarihten önce malûl sayılmayı gerektiren hastalık veya sakatlığı olduğu belirlenenler hakkında, bu hastalık veya sakatlıkları sebebiyle bu Kanunun malûllüğe ilişkin hükümleri uygulanmaz."*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden M6oe0hw - 39dWgcC - TCnm64s - ftKyHg= ile erişebilirsin

10. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun *"sigortalı sayılanlar"* başlıklı 4. maddesinin birinci ve dördüncü fıkralarının ilgili kısımları şöyledir:

"(Değişik: 17/4/2008-5754/2 md.)
Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından,
a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar,
...
c) Kamu idarelerinde;
1) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olmayanlardan, kadro ve pozisyonlarda sürekli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar,
2) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olmayanlardan, sözleşmeli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 86 ncı maddesi uyarınca açıktan vekil atananlar,
...
Birinci fıkranın (c) bendi gereği sigortalı sayılanlara ilişkin hükümler;
a) Kuruluş ve personel kanunları veya diğer kanunlar gereğince seçimle veya atama yoluyla kamu idarelerinde göreve gelenlerden; bu görevleri sebebiyle kendilerine ilgili kanunlarında Devlet memurları gibi emeklilik hakkı tanınmış olanlardan hizmet akdi ile çalışmayanlar,
b) Başbakan, Cumhurbaşkanı yardımcıları, bakanlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, belediye başkanları, il encümeninin seçimle gelen üyeleri,
c) Birinci fıkranın (c) bendi kapsamında iken, bu kapsamdaki kişilerin kurduğu sendikalar ve konfederasyonları ile sendika şubelerinin başkanlıkları ve yönetim kurullarına seçilenlerden aylıksız izne ayrılanlar,
d) Harp okulları ile fakülte ve yüksek okullarda, Milli Savunma Bakanlığı hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken askerî öğrenci olanlar ile astsubay meslek yüksek okulları ve astsubay naspedilmek üzere temel askerlik eğitimine tâbi tutulan adaylar
...
hakkında da uygulanır."

11. 5510 sayılı Kanun'un *"Uyuşmazlıkların çözüm yeri"* başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

12. 5510 sayılı Kanun'un *"5434 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri"* başlıklı geçici 4. maddesinin ikinci ve onuncu fıkraları şöyledir:

"Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçiliği sona erenlerden tahsis talebinde bulunacaklar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsis talebinde bulunanlardan işlemleri devam edenler hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır.
...
Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Polis Akademisi ile fakülte ve yüksek okullarda Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okumaya devam eden öğrenciler ile (İptal ibare: Anayasa Mahkemesi'nin 13/12/2022 tarihli ve E.:2021/35, K.:2022/161 sayılı Kararı ile.) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışmakta olanların, bahse konu

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden M6oe0hw - 39dWgcC - TCnm64s - ftKyHg= ile erişebilirsin

okullarda geçen başarılı eğitim süreleri, istekleri halinde; borçlanma talep tarihinde ilgisine göre en az aylık alan polis veya komiser yardımcısının emekli keseneğine esas unsurları üzerinden, bu sürelere ait sigortalı ve işveren hissesi priminin tamamı borçlandırılmak suretiyle hizmetten sayılır. Bundan doğacak borç tutarının tamamı borcun tebliğ edildiği tarihten itibaren iki yıl içinde kendileri tarafından ödenir. Ayrıca, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce üniversitelerin çeşitli fakülte, yüksek okul veya meslek yüksek okullarında kendi hesabına öğrenim yaptıktan sonra muvazzaf astsubay nasbedilenlerin sözü edilen okullarda geçen başarılı öğrenim süreleri de istekleri halinde; borçlanma talep tarihinde en az aylık alan astsubay çavuşun emekli keseneğine ait unsurlar üzerinden, bu fıkradaki esaslar dâhilinde borçlandırılarak tahsil edilmek suretiyle hizmetten sayılır."

B. Yargı Kararı

13. 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesinin iptali istemiyle açılan davada Anayasa Mahkemesinin 22/12/2011 tarih ve E.2010/65, K.2011/169 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"…5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir. Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yeni sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulanan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır…"

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

14. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 08/04/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, adli ve idari yargı yerleri arasında anılan

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden M6oe0hw - 39dWgcC - TCnm64s - ftKyHg= ile erişebilirsin

Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, 15. maddede belirtilen yöntemin aksine, davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren adli yargı yerince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası temin edilmeden Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği görülmekte ise de; Mahkememizce dava konusuna ilişkin bilgi ve belgeler ile idari yargı kararının kesinleşme durumunu gösteren bir örneğinin UYAP sisteminden temin edildiği, bu nedenle idari yargı dosyasının istenilmediği ve sonuçta usule ilişkin başka bir noksanlık da bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

15. Raportör-Hâkim Arzu ÇETİNDERE ŞAŞI'nın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

16. Dava, muvazzaf astsubay olarak görev yapmakta olan davacının, sağlık kurulu raporu ile tespit edilen hastalığının, doğumsal nitelikte olduğu gerekçesiyle malullüğe ilişkin hükümlerin uygulanmayacağına ilişkin davalı işleminin iptali ve özlük haklarının ödenmesi istemiyle açılmıştır.

17. Dava dosyasının incelenmesinden; davacının 31/08/2008 tarihinde Jandarma Astsubay Meslek Yüksek Okulunda başladığı eğitimini bitirmesinden sonra 30/08/2010 tarihinde Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde J.Astsb.Çvş. olarak göreve başladığı, görevini yapmakta iken rahatsızlığından dolayı SBÜ Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi tarafından düzenlenen 02/11/2017 tarih ve 811146 sayılı sağlık kurulu raporunda kendisine *"sol ektopik böbrek"* teşhisi konulduğu, malülen emeklilik işlemleri için bu raporun davalı idareye gönderildiğini, davalı idare sağlık kurulu tarafından yapılan inceleme neticesinde 04/05/2018 tarih ve 3179 sayılı kararı ile, böbrek hastalığının doğumsal nitelikte olması nedeniyle 5434 sayılı Kanun'un 44/3 maddesi uyarınca malullüğe ilişkin hükümlerin uygulanamayacağına karar verildiği, bu kararın Kamu Görevlileri Emeklilik Daire Başkanlığının 28/05/2018 tarih ve 028 sayılı yazısı ile davacı tarafa bildirilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı; dosyada mevcut Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 20/12/2022 tarih ve 58418342 sayılı yazısında davacının *"...Jandarma Genel Komutanlığı emrinde askeri öğrenci olması nedeniyle 15/09/2008 tarihinde 5434 sayılı Kanuna tabi sigortalılığının başladığı ve 15/12/2022 tarihi itibariyle Jandarma Genel Komutanlığında astsubay kıdemli üstçavuş kadrosunda görevine devam ettiğinin"* belirtildiği anlaşılmaktadır.

18. 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanun'u ile 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu'nun bazı maddeleri yürürlükten kaldırılmış, kamu tüzel kişiliğine sahip Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı, hiç bir işleme gerek kalmaksızın, bu Kanun'un yürürlük tarihi itibarıyla görevleri ile birlikte, 1. maddeye dayanılarak kurulan kamu tüzel kişiliğine sahip Sosyal Güvenlik Kurumuna devredilmiştir.

19. 5510 sayılı Kanun'la 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanun'u, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanun'u, 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanun'u, 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanun'u ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanun'u kapsamında bulunanlar, geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme bağlı tutulmuş ve 5510 sayılı Kanun'un

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden M6oe0hw - 39dWgcC - TCnm64s - ftKyHg= ile erişebilirsin

yürürlüğünden sonra göreve başlayanlar yönünden, prim esasına dayalı sigorta sistemine geçilmiştir. Bu sistemle, devlet memurları ve diğer kamu görevlileri, hizmet akdine göre ücretle çalışanlar, tarım işlerinde ücretle çalışanlar, kendi hesabına çalışanlar ve tarımda kendi hesabına çalışanları kapsayan beş farklı emeklilik rejimi, aktüeryal olarak hak ve yükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplanmıştır.

20. 5510 sayılı Kanun'un iptali amacıyla açılan davada Anayasa Mahkemesi, 15/12/2006 tarih ve E.2006/111, K.2006/112 sayılı kararıyla, anılan Kanun'un birçok maddesi ile birlikte, bu Kanun'un yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlilerini diğer sigortalılarla aynı sisteme tabi kılan (başta 4/c maddesi) hükümlerin iptaline karar vermiş; bu karardan sonra kabul edilen 17/04/2008 tarih ve 5754 sayılı Kanun'la, 5510 sayılı Kanun'da düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanun'a eklenen Geçici 1 nci ve Geçici 4 ncü maddelerle, 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 1 Ekim 2008 tarihinden önce 5510 sayılı Kanun'un 4 ncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olanlar (memurlar ile diğer kamu görevlileri) ile bunların dul ve yetimleri hakkında, bu Kanun'la yürürlükten kaldırılan hükümleri de dâhil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır. 5754 sayılı Kanun'un bazı hükümlerinin iptali istemiyle açılan dava, Anayasa Mahkemesinin 30/03/2011 tarih ve E.2008/56, K.2011/58 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

21. Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmaya devam edileceği; ancak, bu Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanun'un 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanun'un değil 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

22. Buna göre, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlemlerin idari işlem niteliğini korumaya devam edeceği; davacının 5434 sayılı Kanun kapsamında 15/09/2008 tarihinde askeri öğrenci olarak sigortalılığının başladığı, malülen emekli edilmesine yönelik talebinin reddine ilişkin davalı işleminin, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler kapsamında bulunduğu gözetildiğinde davanın, görüm ve çözümünde idari yargı yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

23. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; davanın çözümünde idari yargı görevli olduğundan, Ankara 8. İdare Mahkemesinin 28/11/2019 tarih ve E.2018/1501, K.2019/2510 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden M6oe0hw - 39dWgcC - TCnm64s - ftKyHg= ile erişebilirsin

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara 8. İdare Mahkemesinin 28/11/2019 tarih ve E.2018/1501, K.2019/2510 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

08/04/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden M6oe0hw - 39dWgcC - TCnm64s - ftKyHg= ile erişebilirsin